

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 53/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. februára 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti G., a. s., B., zastúpenej advokátom Mgr. T. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 244/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti G., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2007 doručená sťažnosť spoločnosti G., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Cb 244/2004.

Sťažovateľka uviedla, že namietanou nečinnosťou okresného súdu vo veci sp. zn. 38 Cb 244/2004, v ktorej si v postavení navrhovateľky uplatňuje nárok na zaplatenie peňažnej pohľadávky v sume 11 924, 64 Sk s príslušenstvom proti žalovanému – J. P., K. - bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ďalší priebeh konania opisuje sťažovateľka takto: Dňa 24. novembra 2003 podala návrh na začatie konania. Okresný súd vydal 30. marca 2004 platobný rozkaz, ktorý doručil sťažovateľke 6. apríla 2004, následne tento platobný rozkaz okresný súd uznesením z 22. októbra 2004 zrušil. Sťažovateľka v nadväznosti na to zaslala okresnému súdu 22. júla 2005 žiadosť o doručenie rozsudku a 26. februára 2007 podala pre nečinnosť zo strany súdu v zmysle ustanovení zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sťažnosť na prietahy v konaní. Okresný súd vybavil túto sťažnosť oznámením z 29. marca 2007 o tom, že sťažnosť považuje za dôvodnú a nariadil súdne pojednávanie na 14. január 2008.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza, že: *„vyčerpaj všetky iné opravné prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov“*, a to so zreteľom na skutočnosť, že *„opravné prostriedky proti nečinnosti súdu právny poriadok nepozná“*.

Sťažovateľka taktiež poukazuje na skutočnosť, že *„mal plnú dôveru v správne a efektívne konanie súdu, ktoré rešpektuje základné princípy spravodlivého procesu.“*, ako aj na to, že *„Navodením právnej neistoty zo strany súdu a ním zapríčineným porušením uvedených ústavných práv bol sťažovateľ obmedzený v rozvoji podnikateľských aktivít, nadobudnutí a udržiavaní si materiálnych a osobných zložiek podnikania, spočívajúcich najmä v rozvoji jeho sociálnych aktivít ako zamestnávateľa, udržiavaní si zamestnanosti a vytváraní si samotných existenčných predpokladov jeho podnikania“*.

Z obsahu sťažnosti a z príloh vyplýva, že sťažovateľka 26. februára 2007 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na zbytočné prietahy v konaní, na ktorú jej predseda okresného súdu odpovedal, pričom ju informoval, že po prešetrení sťažnosti zistil, že

sťažnosť je dôvodná. Zároveň jej oznámil, že: „*Vo veci bolo vykonaných niekoľko úkonov súvisiacich s prípravou pojednávania, uznesením zo 17. 8. 2005 bol žalovanému ustanovený opatrovník. Od tohto času vznikli v konaní prietahy. Tieto sú sčasti objektívnej povahy a vyplývajú z nadmernej zaťaženia tunajšieho súdu vo všetkých súdnych agendách, vrátane obchodnej sporovej agendy ako aj z opakovanej dlhodobejšej práceneschopnosti sudcu, ktorému je vec pridelená.*“

Sťažovateľka sa domáhala, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosti vydal tento nález:

„*Okresný súd Košice II v konaní sp. zn.38Cb/244/2004 porušil základné právo spoločnosti G., a.s., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48/ ods.2 Ústavy Slovenskej republiky a č. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd (správne má byť: ľudských práv a základných slobôd- pozn.) a ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Košice II, aby vo veci sp. zn. 38 Cb/244/2004 konal.*“

„*Ústavný súd Slovenskej republiky zároveň sťažovateľovi priznáva 20.000,- Sk ako primerané finančné zadosťučinenie, ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť v lehote do dvoch mesiacov na účet právneho zástupcu sťažovateľa a trovy právneho zastúpenia 2.379,- Sk, spočívajúce v zmysle ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z. v dvoch úkonoch právnej služby po 1.011,50,- Sk s DPH a dvoch režijných paušáloch po 178,- Sk, ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť v rovnakej lehote na účet právneho zástupcu sťažovateľa.*“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd podľa ustálenej praxe odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani

porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03), resp. ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je nárok sťažovateľky na ochranu pred postupom okresného súdu, ktorým boli podľa jej názoru spôsobené zbytočné prietahy a bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd po oboznámení sa so sťažnosťou a s jej prílohami dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená.

Právny názor ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti vychádza z doterajšieho priebehu konania pred okresným súdom, ktoré síce začalo 24. novembra 2003, ale podaním návrhu s nepresne označeným účastníkom (odporcu sťažovateľky), v dôsledku čoho sa mu inak včas vydaný platobný rozkaz nemohol doručiť, takže musel byť zrušený, a po ďalšom šetrení jeho pobytu okresný súd zistil, že tento účastník zomrel (14. 4. 2006) a že dedičské konanie po ňom bolo zastavené pre bezmajetnosť; namietané súdne konanie preto bolo zastavené 24. októbra 2007.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu v posudzovanom konaní za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy v konaní“, pretože žiaden systém, a tým menej súdny proces v civilnom konaní, nemôže byť imúnny voči disfunkčným návrhom účastníka konania – sťažovateľa.

Taký účastník konania sa potom nemôže dovoliavať porušenia práva na primeranú dĺžku konania, pokiaľ svojimi návrhmi sám k tejto dĺžke prispel a ešte ako náhradu si „doplňať“ materiálne zložky podnikania“ zo štátnych zdrojov vo forme žiadaného finančného zadosťučinenia namiesto ich vrátenia od zmluvného partnera, ktorého si slobodne vybral a poskytol mu pôžičku.

V danej veci preto ústavný súd dospel k záveru, že celkovú dĺžku konania vôbec nemožno pričítať okresnému súdu.

Vzhľadom na to ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími návrhmi uvedenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2008